

Inspektionsrapport
från Skolverket
2005:45

Utbildningsinspektion vid den
fristående grundskolan
Drakbergsskolan
i Göteborg

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Kannebäcks Friskoleförening
Bronsåldersgatan 82
421 63 GÖTEBORG

2005-06-23
1 (3)
Dnr 54-2004:2488

Genomförd utbildningsinspektion vid den fristående grundskolan Drakbergsskolan i Göteborg

Bakgrund

Skolverket har genomfört inspektion vid den fristående grundskolan Drakbergsskolan i Göteborg. Inspektionen aviserades i brev den 20 september 2004 och besök i verksamheten gjordes den 23–24 november 2004. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt vilka bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen. Utbildningsinspektionen fokuserar på sju områden vilka granskas ur olika aspekter. Den syftar således inte till att skapa en heltäckande bild av alla pågående verksamheter vid den aktuella tidpunkten.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten vid Drakbergsskolan, med undantag av nedanstående kritikområden, övergripande är av god kvalitet som ligger väl i linje med de nationella bestämmelserna och målen för grundskolan. Skolans undervisning är allsidig och saklig och skolledningen arbetar föredömligt med att utnyttja lärarnas kompetens samt att identifiera och stödja elever i behov av särskilt stöd.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas, förbättringsområden, samt på vissa brister i verksamheten i förhållande till författningarna, kritikområden. Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

I skolrapporten finns närmare redovisat vad som behöver förbättras inom respektive område. Skolverket bedömer att följande område som gäller den granskade verksamheten är i behov av förbättringsinsatser, nämligen:

2005-06-23

2 (3)

Dnr 54-2004:2488

- bedömningsgrunderna för betygssättningen är inte kvalitetssäkrade och överensstämmer inte till alla delar med de nationella bestämmelserna, jfr med Skolverkets Allmänna råd och kommentarer inom området.
- begreppen mobbning och kränkande behandling är otydligt definierade i skolans handlingsplan mot mobbning, kränkande behandling och trakasserier, jfr med Skolverkets Allmänna råd och kommentarer inom området.

Kritikområde

Det finns också brister i verksamheten i förhållande till författningarna. Bristerna inom nedan angivet område skall snarast åtgärdas.

- Den upprättade kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav när det gäller redogörelse måluppfyllelsen och för vilka åtgärder som skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).
- Utbildningen vid skolan är inte avgiftsfri för eleverna, då icke obetydliga kostnader för studieresan i slutet av årskurs 9 delfinansieras av föräldrarna (9 kap. 7 § skollagen).

Uppföljning

Senast inom tre månader från beslutsdatum, dvs. den 23 september 2005, skall Drakbergsskolan redovisa till Skolverket, enheten i Göteborg, vilka åtgärder som vidtagits inom kritikområdet.

I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Överdirektör

Gerhard Eriksson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Maria Mindhammar samt undervisningsråden Tomas Erlandsson och Claes-Göran Aggebo deltagit.

2005-06-23

3 (3)

Dnr 54-2004:2488

Bilaga:

Rapport

Kopia till:

Göteborgs kommun, Kommunstyrelsen
Göteborgs kommun, Tynnereds stadsdelsnämnd
samt övriga enligt fastställd sändlista

Utbildningsinspektion i Drakbergsskolan

UTBILDNINGSSINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till utbildning och omsorg
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, stödinsatser, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan

Drakbergsskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	24
Grundskola	213
Särskola	1

Drakbergsskolan är en fristående grundskola i Göteborg med Kannebäcks friskoleförening som huvudman. Godkännandet för skolan omfattar förskoleklass, grundskolans årskurser 1–9 och särskola. Skolans 238 barn och elever är fördelade på tre arbetsenheter; förskoleklassen samt årskurserna 1–3, 4–6 respektive 7–9. Arbetsenheten f–3 undervisas av ett arbetslag bestående av grundskollärare, förskollärare och fritidspedagoger, och arbetsenheterna 4–6 och 7–9 av grundskollärare.

Verksamheten är förlagd till förhyrda lokaler i en före detta förvaltningsbyggnad i stadsdelen Tynnered och eleverna kommer uteslutande från närområdet, dvs. stadsdelen Tynnered. Slöjdundervisningen och merparten av undervisningen i idrott och hälsa bedrivs i den näraliggande Kannebäcksskolan. För viss undervisning i ämnet idrott och hälsa hyrs dessutom lokaler i en baskethall i närheten.

Undervisningen och synen på barn grundar sig på den franske pedagogen Célestin Freinets tankar kring fyra arbetsmetoder:

- att arbeta med ”fria uttrycksformer”, som innebär att barnet uppmuntras att uttrycka sig fritt i bild, ord, rörelse och ljud och därigenom utveckla sin fantasi och skaparkraft,
- att använda ”verkligheten som lärobok” i konkret bemärkelse,
- att med hjälp av ”korrespondens” skapa kommunikation och tillägna sig globalt medvetande samt
- att arbeta ”kooperativt”, det vill säga samarbeta i en kooperativ miljö där barnet inte förlorar sin identitet.

Genomförandet av inspektionen i Drakbergsskolan

Skolverket sände den 20 september 2004 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Drakbergsskolan har bestått av undervisningsråden Gerhard Eriksson och Patrik Nystedt. Besök i skolan genomfördes den 23–24 november 2004.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och Drakbergsskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc.

I Drakbergsskolan genomfördes intervjuer med rektorn, vikarierande rektorn, biträdande skolledaren, skolsköterskan, kuratorn, specialpedagogen, grundskollärare, förskollärare, fritidpedagoger och elever samt representanter för styrelsen. Lektioner i ämnena hem- och konsumentkunskap, svenska, matematik och kemi besöktes. Dessutom besöktes förskoleklassen. Inspektörerna deltog vidare i ett elevrådsmöte och i ett möte med stödkompisarna – en grupp elever som har till uppgift att bevaka och motverka mobbning bland kamraterna.

På förfrågan från Skolverket har stadsdelsförvaltningen i Tynnered svarat, att kommunen inte utnyttjat sin rätt till insyn i Drakbergsskolan, men att man har regelbundna kontakter med skolan vilket bekräftas av rektorn.

Inom ramen för Skolverkets tillsynsuppdrag genomförde Skolverket tillsyn över utbildningen vid Drakbergsskolan i januari 1998. I ett beslut daterat den 3 juni 1998 (dnr 97:1991) erhöll skolan fortsatt godkännande.

I Skolverkets beslut den 3 december 2001 (dnr 2000:3415) erhöll Drakbergsskolan godkännande för fristående grundsärskola samt rätt att anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för grundskolan i det offentliga skolväsendet.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit Göteborgs kommuns eget kvalitetsarbete med balanserad resultatredovisning, kallad Balansen, där även vissa fristående skolor deltar.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna för det offentliga skolväsendet framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön. Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för det offentliga skolväsendet.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden i överensstämmelse med dessa.

I Drakbergsskolan har eleverna inflytande över skolans verksamhet bl.a. genom veckomötena, som motsvarar andra skolors klassråd, och elevrådet. Under intervjun med elevrådet framkommer att eleverna i takt med stigande ålder får vara med och påverka sin vardag och att elevrådets förslag får gehör hos skol-

ledningen. Ett exempel härpå är inköpet av elevskåp som gjordes efter önskemål från eleverna.

Eleverna känner till demokratins grundläggande principer och de känner sig trygga i skolmiljön. Lärarna menar att eleverna vågar ifrågasätta och att de flesta också accepterar olikheter. Det är en liten skola där de yngre eleverna känner de äldre och där de vuxna bekräftar barnen.

Intervjuade elever upplever miljön i utbildningen som trygg såväl fysiskt som psykosocialt. De känner till att kränkningar kan förekomma på skolan men uttrycker tillit till att de vuxna i skolan vidtar åtgärder när akuta situationer dyker upp.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att barnen och eleverna har goda möjligheter till inflytande och att verksamheten utvecklar elevernas värderingar och förmåga till etiska ställningstaganden.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Målen för lärandet anges, för det offentliga skolväsendet, i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Utbildningen i fristående skolor skall ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

I Drakbergsskolan anser de äldre eleverna att de känner till målen för utbildningen och betygskriterierna. Enligt dessa elever går lärarna igenom kursplanerna och betygskriterierna, men de är inte säkra på vilka kursplaner som är nationella respektive lokalt bearbetade. Eleverna känner väl till hur de utvecklas kunskapsmässigt, då lärarna går igenom detta i samband med utvecklingssamtalen.

Som ett led i det pedagogiska arbetet gör skolan fortlöpande uppföljningar av elevernas studieresultat genom att använda sig av Skolverkets diagnosmaterial för åren 2 och 7 samt ämnesproven för åren 5 och 9. Skolan har dock inte redovisat någon sammanställning över resultaten från de nationella proven för år 5.

Av sammanställningen över resultaten för år 9 framgår att 21 elever av 22 uppnått målen i ämnet engelska, medan endast 15 av dessa elever nådde målen i ämnet matematik. Sammanställning över resultaten i ämnet svenska är inskickade till SCB men saknas på skolan.

Tabell 1 Resultat av Skolverkets nationella ämnesprov för år 9 läsåret 2003/2004

	Engelska	Matematik
Antal elever	22	22
Antal som genomfört alla delar	21	21
Antal som nått målen	21	15

Källa: Drakbergsskolans egen sammanställning

Enligt betygs katalogen, daterad den 15 juni 2004, var samtliga 22 elever i avgångsklassen behöriga till de nationella programmen i gymnasieskolan och alla elever fick lägst betyget godkänd i samtliga ämnen. Det föreligger således en relativt stor diskrepans mellan resultaten i det nationella ämnesprovet i matematik för år 9 och betygen i ämnet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att kunskapsmålen är kända av eleverna och att skolan ger eleverna kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som det offentliga skolväsendet skall förmedla.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet med att forma en god miljö - fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö, för att förebygga kränkningar och för att ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I Drakbergsskolan tränas barnen och eleverna i demokratiska arbetsformer från förskoleklassen till och med årskurs 9. Skolledningen samverkar med eleverna via veckomöten och elevrådet. Vid veckomötena, som motsvarar andra skolors klassråd, avhandlas aktuella frågor. Vissa av dessa frågor förs vidare till elevrådet medan andra tas upp direkt med skolledningen. Ärendenas karaktär förändras i takt med att eleverna får ta ett allt större ansvar för sitt lärande.

Kontakten med hemmen fungerar enligt lärarna mycket bra. Lärarna och skolledningen känner att de har föräldrarnas stöd och att de får mycket positiv feedback från hemmen.

Skolan har tagit fram en handlingsplan mot mobbning, kränkande behandling och trakasserier. Planen innefattar förebyggande åtgärder och åtgärder som skall vidtas i akuta mobbningssituationer. Dock saknas strategier för att möta eventuella situationer där elever utsätts för kränkningar av vuxna och vice versa.

I varje klass i årskurserna 3–9 finns det två så kallade stödkompisar, som har till uppgift att bevaka och motverka mobbning bland kamraterna. De genomförda elevintervjuerna visar att det är möjligt att kränkande behandling kan förekomma, men att det är högst troligt att detta skulle upptäckas och åtgärdas. Eleverna tror inte att det förekommit några kränkningar från vuxna, men om det skulle inträffa så menar de flesta att den som utsätts skulle berätta detta för rektorn.

Skolan har skolsköterska och tillgång till skolläkare. Av intervjuer med elever, kuratorn och skolsköterskan framgår att skolhälsovården genomförs i enlighet med skollagens bestämmelser.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan har en god miljö som främjar lärandet, och att skolan samverkar med föräldrar och elever i arbetet med normer och förhållningssätt.

Skolan bedriver ett aktivt arbete mot kränkande behandling men behöver förtydliga rutinerna när det gäller kränkningar mellan barn och vuxna.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet med lärandet är skolans huvudprocess för att utveckla kunskaper och färdigheter. Arbetet för att nå målen skall utformas av eleverna och personalen i samverkan. Samverkan skall också ske med hemmen. Allsidighet och saklighet är väsentliga vid utformningen av undervisningen. Skollagen slår också fast att hänsyn skall tas till elever i behov av särskilt stöd.

Granskningen inriktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till de lärandes olika behov. Innehåll och organisering av studierna liksom arbetsformerna och kontakterna med hem, samhälle och arbetsliv är andra områden som uppmärksammas.

Drakbergsskolan följer undervisningen 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94) med tillhörande kursplaner. Skolans lokala timplan avviker mycket litet från den timplan som tillämpas i det offentliga skolväsendet.

Drakbergsskolans samtliga lärare har deltagit i framtagandet av skolans lokalt bearbetade kursplaner. Tanken är, enligt lärarna, att de lokala bearbetningarna skall utgöra den röda tråd som genomsyrar verksamheten. I inledningen till dokumentet *"Kursplaner och betygskriterier"* skriver skolan bland annat: "De lokala kursplanerna är en tolkning och precisering av de nationella kursplaner som fastställts av Skolverket. De lokala kursplanerna skall vara ett levande dokument, som kontinuerligt kan och bör diskuteras och omformuleras. ... Gemensamt för alla ämnen på Drakbergsskolan gäller dessutom att en elev för att få Godkänt måste vara närvarande och delta aktivt i undervisningen."

Av skrivningar i läroplanen framgår dock att betyg skall gälla kunskaper i ämnet och att bedömning och betygssättning skall ske med kursplanernas mål och betygskriterierna som utgångspunkt vilket innebär att närvaro, flit, ambition etc. inte skall utgöra grund för betygssättning. Lärarna bör i denna del fördjupa diskussionen och omformulera bedömningsgrunderna för betygssättningen, så att man lokalt inte avviker från de nationella styrdokumenterna.

Av resultaten av de nationella ämnesproven i matematik för år 9 (tabell 1), jämförda med uppgifterna i betygs katalogen, framgår att endast 15 av 22 avgångselever bedömts ha uppnått målen i matematik, medan samtliga elever fått betyget minst godkänd i ämnet. Som en förklaring menar några lärare att eleverna presterar sämre på de nationella ämnesproven än vad de annars skulle ha gjort beroende på ökad stress vid provtillfällena, medan andra menar att vissa elever kan ha fått "snälla betyg" i slutbetyget. Rektorn påtalar i intervjun, att hon redan initierat en bedömningsdiskussion genom att kopiera och sprida Skolverkets Allmänna råd "Likvärdig bedömning och betygssättning" bland de betygssättande lärarna.

I samband med sakgranskningen av den beskrivande texten i denna rapport har rektorn meddelat att skolan omformulerat bedömningsgrunderna för betygs-sättningen så att dessa numera överensstämmer med de nationella bestämmelserna.

Drakbergsskolan deltog i samverkan med Myndigheten för skolutveckling under läsåret 2003/2004 i ett utvecklingsprojekt i syfte att utveckla elevernas individuella utvecklingsplaner (IUP) som ett redskap i lärandet. Utformningen av dessa ser lite olika ut beroende på elevernas ålder, och avsikten är att de skall vara tydliga för eleverna och användas i deras skolgång. I samband med utvecklingsamtalen revideras utvecklingsplanerna.

Utvecklingsamtalen fokuserar kring elevernas utveckling och lärande. Uppläggningen av samtalen förändras i takt med elevernas mognad, och i de senare årskurserna får de själva ta ett större ansvar för själva genomförandet. Ansvarstagande är en viktig grundsten i skolans arbetssätt enligt lärarna, som strävar efter att hitta ett arbetssätt som passar individen samtidigt som man beaktar kollektivet.

Enligt de intervjuade lärarna får elever, som är i behov av särskilt stöd, den hjälp och det stöd de behöver, vilket bland annat framgår av följande citat ur skolans arbetsplan: ”Det är varje barns rätt att få tillräcklig hjälp för att komma ur sin svåra situation. Det skall heller inte utveckla en identitet av att vara anorlunda eller ställas vid sidan av gruppen. Vinsten med att ett barn, som befinner sig i svårigheter, blir kvar i sin klass är att olikheter blir synliga. Det handlar om att tillerkänna varje barn sitt eget värde med sina problem och handikapp.”

Hälsoteamet – som består av skolsköterskan, kuratorn, en specialpedagog och rektorn – utgör den grupp på skolan som diskuterar och planerar olika insatser för barn och ungdomar i behov av särskilt stöd – ett stöd som i huvudsak ges inom klassens eller gruppens ram. Specialpedagogen arbetar systematiskt med att identifiera, utreda och analysera elevernas behov samt att stötta lärarna i arbetet med dessa elever.

De redovisade exemplen på åtgärdsprogram följer en modell som beskriver de tre ansvarsnivåerna organisations-, grupp- och individnivå samt när utvärdering av insatta åtgärder skall äga rum.

Undervisningen i matematik bedrivs i två åldersblandade nivåer i årskurserna 6–7 respektive 8–9. Motivet för denna nivågruppering är att skolan på detta sätt tror sig kunna åtgärda de matematiksvårigheter som upptäckts hos eleverna i samband med de nationella proven för år 5. Grupperingarna är flexibla beroende på vilka kursmoment man arbetar med.

Elever och föräldrar får relevant information om de utbildningsvägar som erbjuds inom gymnasieskolan av en studie- och yrkesvägledare från kommunens vägledningscentrum, medan anskaffning av praktikplatser inom skolans arbetslivsorientering i huvudsak sköts av två lärare, eleverna och deras föräldrar.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan arbetar föredömligt med individuella utvecklingsplaner och med att identifiera och stödja elever i behov av särskilt stöd. Skolledningen bör emellertid skapa tydliga rutiner för

diskussioner om betygsbedömning relaterad till resultaten av de nationella ämnesproven.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolans inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå målen för denna tillgodoses. Fristående huvudmän har motsvarande ansvar även om de inte alltid omfattas av riktlinjerna för det offentliga skolväsendet.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om den fristående skolan har en fungerande ledning och styrning av verksamheten och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen och för att värna enskilda elevers rätts-säkerhet.

Huvudman för Drakbergsskolan är Kannebäcks Friskoleförening, ett personal- och föräldrakooperativ. I styrelsen ingår fyra ledamöter som väljs bland skolans personal och tre ledamöter som väljs ur föräldragruppen. Ordföranden utses ur föräldragruppen.

Styrelsen har ett övergripande ansvar för skolans ekonomiska förvaltning och för att ange riktlinjer för verksamhetens innehåll och utveckling. Som styrelseledamöter innehar personalrepresentanterna rollen som arbetsgivare för sin egen rektor – en komplicerad konstruktion som kräver en hög grad av professionalism av båda parter.

Rektorn, som är direkt underställd styrelsen, har det övergripande ansvaret för pedagogisk ledning, personalledning, ekonomi och administration. Skolans biträdande skolledare handlägger skolans ekonomi och administration.

Under ordinarie rektorns halvtidssjukskrivning har styrelsen förordnat en vikarierande rektor på halvtid vilket innebär att skolan har två rektorer. Vid besöket på skolan påtalar inspektörerna att en fristående grundskola endast skall ha en rektor. Efter påpekandet har styrelsen förändrat ledningsorganisationen så att skolan numera har en rektor, en vikarierande biträdande rektor och en biträdande skolledare.

Den ordinarie rektorn är erfaren lärare med en gedigen kommunal skolledarbakgrund. Hon är mycket väl förtrogen med verksamheten och åtnjuter elevernas, personalens och styrelsens förtroende.

Rektorn utövar sitt pedagogiska ledarskap tillsammans med skolans ledningsgrupp och i nära samarbete med skolans pedagogiska samordningsgrupp, som förutom rektorn består av utvecklingsledare, specialpedagog och tre lärare. Gruppen har till uppgift att initiera, planera, samordna och utvärdera utvecklingsinsatser.

Skolan har upprättat en reflekterande kvalitetsredovisning, som ger en beskrivning av verksamheten och dess utvecklingsbehov, men den innehåller ingen redogörelse för måluppfyllelsen eller för vilka åtgärder skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts.

Betygskataloger och övrig dokumentation förs och förvaras på ett rättssäkert sätt i låsbart dokumentskåp.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna, att skolan efter viss organisationsöversyn har en fungerande ledning och styrning av verksamheten. Den upprättade kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav när det gäller redogörelse för måluppfyllelsen och för vilka åtgärder som skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts.

6. Tillgång till utbildning och omsorg

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för skolväsendet. En fristående skola skall vara öppen för alla barn och ungdomar som har rätt till utbildning i motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som förutsätts i skollagens bestämmelser. Även principerna för intagning och informationen om möjligheter till utbildning behandlas.

Drakbergsskolan är öppen för alla. I skolans arbetsplan betonas att ”skolan är en friskola med allmän inriktning utan någon särskild religiös, politisk eller ideologisk anknytning, där alla elever, oberoende av kön, sociala eller ekonomiska förhållanden, skall ha lika tillgång till en fullvärdig utbildning”. Lokalerna är idag inte anpassade för att ta emot elever med fysiska funktionshinder, men styrelsen har avsatt medel i en lokalfond för att i händelse av behov kunna handikappanpassa lokalerna. Dessutom har medel avsatts i en fond för särskilda elevinsatser.

Skolan anordnar undervisning i ämnena franska, spanska, tyska och engelska som språkval och modersmålsundervisningen planeras och genomförs i samverkan med Språkenheten i Linnéstaden.

Elevens val anordnas som fördjupning och breddning inom ämnena idrott och hälsa, musik och slöjd. I årskurserna 7–9 är grupperna åldersintegrerade under elevens val.

Utbildningen är princip avgiftsfri men det förekommer vissa inslag, bland annat en studieresa i slutet av årskurs 9, som delfinansieras av eleverna och föräldrarna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan uppfyller kraven på att skolan skall vara öppen för alla och att styrelsen arbetar föredömligt för att öka tillgängligheten. Dock är utbildningen inte avgiftsfri, då icke obetydliga kostnader för studieresan i slutet av årskurs 9 delfinansieras av föräldrarna.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Utbildningen skall vara avgiftsfri.

Vid inspektionen granskas dessa och andra förutsättningar för att bedriva en utbildning av god kvalitet. Även skolans ekonomiska stabilitet och de långsiktiga förutsättningarna för verksamheten behandlas.

Huvudmannen för Drakbergsskolan har lämnat en årsredovisning avseende räkenskapsåret 2003-07-01 – 2004-06-30 och en budget för 2004/2005. Av dokumenten framgår att verksamheten finansieras med bidrag från barnens och elevernas hemstadsdel Tynnered. Samarbetet med stadsdelsförvaltningen fungerar bra och vissa stödresurser som skolan ansökt om hos förvaltningen har beviljats. Det redovisade ekonomiska läget visar på en stabil verksamhet med en ekonomi i balans.

I arbetet med skolans interna resursfördelning samverkar skolledningen med lärarna och då främst med skolans pedagogiska samordningsgrupp och hälso-steamet, som identifierar behoven i organisationen.

Drakbergsskolan har en hög lärartäthet. Av skolans egen statistik framgår att lärartätheten är 8,8 lärare på 100 elever. Huvudparten av lärarna är grundskollärare 1–7 alternativt 4–9. Dessa har på ett föredömligt sätt tjänstefördelats efter ämneskompetens, vilket bidrar till god ämneskompetens på samtliga nivåer. I förskoleklassen tjänstgör förskollärare och fritidspedagoger, och den specialpedagogiska kompetensen utgörs av en specialpedagog, som arbetar konsultativt.

All personal som anställts efter den 1 januari 2001 har uppvisat föreskrivna registerutdrag ur belastningsregistret.

Av budget 2004/2005 framgår att skolan avsatt medel motsvarande cirka 1 300 kr per anställd och läsår för kompetensutveckling.

Undervisningslokalerna är i stort ändamålsenligt utrustade och tillgången på moderna läromedel är god. Undervisningen i ämnena idrott och hälsa samt slöjd är förlagd till externa lokaler i stadsdelen – ett arrangemang som ofta resulterar i sämre schemalösningar än vad som hade blivit fallet med egna lokaler.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Drakbergsskolan har en välskött ekonomi i balans och god tillgång till utbildade lärare. Skolledningens föredömliga metoder att arbeta med resurs- och tjänstefördelning bidrar tillsammans med den höga lärartätheten till en god kvalitet i undervisningen.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Drakbergsskolan, med undantag av nedanstående kritikområden, övergripande är av god kvalitet som ligger väl i linje med de nationella bestämmelserna och målen för grundskolan. Skolans undervisning är allsidig och saklig och skolledningen arbetar föredömligt med att utnyttja lärarnas kompetens samt att identifiera och stödja elever i behov av särskilt stöd.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- bedömningsgrunderna för betygssättningen är inte kvalitetssäkrade och överensstämmer inte till alla delar med de nationella bestämmelserna, jfr med Skolverkets Allmänna råd och kommentarer inom området och
- begreppen mobbning och kränkande behandling är otydligt definierade i skolans handlingsplan mot mobbning, kränkande behandling och trakasserier, jfr med Skolverkets Allmänna råd och kommentarer inom området.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Den upprättade kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav när det gäller redogörelse måluppfyllelsen och för vilka åtgärder som skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).
- Utbildningen vid skolan är inte avgiftsfri för eleverna, då icke obetydliga kostnader för studieresan i slutet av årskurs 9 delfinansieras av föräldrarna (9 kap. 7 § skollagen).

Datum	Ort
2005-06-23	Göteborg

Gerhard Eriksson

Patrik Nystedt